

Interesse. Naar Talen er om et paalideligt og godt Tyende, som kan antages at ville tjene sin Tid ud, vil Husbonden ikke afvise en Anmodning om rimelige Forskud; han vil kun vægre sig mod store Forskud, naar han skønner, at Tyendet er af den Beskaffenhed, at det kun bliver i sin Plads, ikke forlader sin Plads i Utide under Hensyn til, at det derved vilde tabe en væsentlig Del af Lønnen, mere end en Maanedes Løn. Den gode Del af Tyendet vil neppe, tror jeg, paaskønne den foreslaaede Forandring. Deri, at Tyendet faar Lønnen udbetalt som en samlet Sum, vil der for det gode Tyende ligge en større Opfordring til Sparsommelighed, til Opsparing af Kapital, end hvis det faar den udbetalt maanedsvist, og Tyende-spækasserne paa Landet have, saa vidt jeg ved, ikke nogen nævneværdig Betydning, desværre kan jeg sige, og ville næppe faa det. — Efter samme Paragrafs 3die Stykke skulle de to Trediedele af Lønnen for et Helaar, hvis anden Aftale ikke er truffen, anses som Løn for Sommerhalvaaret og to Trediedele af Lønnen for Sommerhalvaaret anses som Løn for dets sidste tre Maaneder. Jeg vilde anse det for naturligere, om tre Fjerdedele af Helaarslønnen bleve betragtede som Løn for Sommerhalvaaret og kun en Fjerdedel som Løn for Vinterhalvaaret.

§ 15 paalægger Husbonden Pligt til at holde Tyendets paa Tjenestestedet værende Ejendele forsikrede mod Ildsvaade indtil et Beløb af 200 Kr. Dette, mener jeg, er en meget fornuftig og rimelig Bestemmelse. Ofte har Tyendet slet ikke sine Ejendele assurerede, og de Udgifter, som denne Bestemmelse vil paaføre Husbonden, ere ikke uoverkommelige. I Ildebrandstilfælde vil Tyendet ogsaa være ivrigere efter at hjælpe med til at redde Kreaturerne, hvis det har den Forvisning, at dets Bohave er forsikret.

I § 17 hedder det: „Paaføres der Tyendet en Legemsskade eller anden Sygdom som Følge af utilbørligt Forhold fra Husbondens Side, saasom naar han paalægger det overanstrengende eller noget med særegen Fare forbundet usædvanligt Arbejde, skal han bekoste Helbredelsen og kan desuden tilpligtes at give Tyendet en billig Erstatning for det Næringstab, som det lider, efter at Tjenesten er ophørt“. Denne Bestemmelse har jeg intet at indvende imod uden det, at jeg synes, den burde have været nærmere udformet, thi hvad er „usædvanligt Arbejde“, som er forbundet med „særegen Fare“? Efter Lov af 27. Maj 1908 er Tyendet for øvrigt ulykkesforsikret, og Erstatningskravet vil kun i de færreste Tilfælde komme Tyendet til gode.

Efter den gældende Tyendelov kan en Husbond i Tilfælde af Tyendets Sygdom risikere at maatte betale det Løn i 6 Maaneder og tillige give det Kost og Logi i lige saa lang Tid. Jeg tror, det almindeligt erkendes, at dette, særlig i en Tid, hvor Sygekassevæsenet er saa udbredt, som det er, er en noget for haard Bestemmelse for Husbonden, og den højtærede Minister har derfor foreslaaet, hvad jeg er ham taknemmelig for, at saavel Husbonden som Tyendet efter en Maanedes Forløb kunne opsiges Tjenesten med 14 Dages Varsel, hvis Tyendet paa Grund af Sygdom er forhindret i at udrette sit Arbejde.

En lignende udførligere Udformning, som jeg ønskede til § 17, kunde jeg ønske til § 25, der siger, at Husbonden ikke uden gyldig Grund maa paalægge Tyendet Nat-arbejde. Her vil jeg gerne spørge: Hvad anses for at være gyldig Grund? Er det gyldig Grund, at der skal hentes Læge eller Dyr læge? Er det gyldig Grund, at der skal vaages over et Kreatur om Natten? Eller er det gyldig Grund, at Høsten er saa usædvanlig vanskelig, at man tvinges til at køre Korn ind til langt ud paa Natten? Ligeledes kunde jeg ønske at faa præciseret Bestemmelsen i § 26, der bestemmer, at Husbonden skal give Tyendet Frihed, saaledes at det faar rimelig Adgang til at sørge for egne Anliggender, besøge Aftenskole og deslige. Hvad er rimelig Adgang?

§ 27 fastsætter, at for saa vidt andet ikke er aftalt, har Tyende, som er fæstet for et halvt Aar, eller som har tjent i et saadant Tidsrum, Krav paa Ferie i 3 sammenhængende Søgnedage, medens Tyende, som er fæstet paa et helt Aar eller har tjent i et saadant Tidsrum, har Krav paa Ferie i en Uge i Tjenestetidens Løb. Jeg har for saa vidt ikke noget mod denne Bestemmelse at erindre, men i Modsætning til det ærede Medlem for Aarhus nordre Valgkreds (Sabroe) føler jeg mig overbevist om, at Tjenestefolk ikke ønske deres Fridage sammenhængende; de ønske at komme med til de forskellige Markeder og Byernes øvrige Forlystelser.

Der er en Bestemmelse i § 30 om, at naar Løsøre er pantsat i Forbindelse med fast Ejendom, skal Fortrinsretten, uanset den stiftede Panteret, tilkomme det paa Landejendommen værende eller i Bedriften arbejdende Tyende ogsaa i det saaledes pantsatte Løsøre. Det bestemmes samtidig, at dette dog ikke finder Anvendelse til Skade for nogen Panthaver, hvis Panteret er stiftet forud for denne Lovs Ikrafttræden, altsaa ikke ved saa godt som alle nuvæ-